

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

บทที่ 4 การเขียนโปรแกรม python ประเภท ตัวแปร และ ข้อความ

รายวิชา 3602801 การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางธุรกิจ

ผศ.ดร.เดช ธรรมศิริ

การ comment ในภาษา python ใช้เครื่องหมาย # ดังตัวอย่าง

- `#This is a comment`
`print("Hello, World!")`
- หรือ `print("Hello, World!") #This is a comment`
- หรือ
- `#print("Hello, World!")`
`print("Cheers, Mate!")`
- ****** หมายเหตุ ใน **editor** ส่วนใหญ่หากข้อมูลตรงไหนเป็นการ **comment** จะแสดงผลข้อความ เป็นสีเขียว แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับที่การตั้งค่าด้วย

ตัวแปรในภาษา python (VARIABLES)

สร้างตัวแปรง่ายๆด้วย =

```
variable_name = value
```

ตัวอย่าง

```
x = 100
```

```
y = 200
```

```
hello_world = 'hello world!'
```

```
my_name = 'dech'
```

```
your_name = 'dechThailand'
```

วิธีการตั้งชื่อที่ดี

1. ใช้ตัวพิมพ์เล็กทั้งหมด
2. ห้ามขึ้นต้นด้วยตัวเลข
3. ถ้าชื่อยาวให้เชื่อมคำด้วย _ (underscore)
4. ชื่อห้ามซ้ำกับคำสั่ง

คำสั่งวนในภาษาไพธอน

and	assert	break	class	continue
def	del	elif	else	except
exec	finally	for	from	global
if	import	in	is	lamda
not	or	pass	print	raise
return	try	while	yield	

ประเภทตัวแปรของภาษา python

- # เบื้องต้นมีแค่ 4 แบบ ที่พบบ่อย ๆ
  - int: 1 2 3 4 5 6 7 8 9
  - float: 2.4 3.5 6.9 10.2
  - string: 'hello world' 'food' 'dog'
  - bool: True False

เราสามารถเช็ค data type ด้วย ฟังก์ชัน type()

สามารถกำหนดค่าให้กับตัวแปรพร้อมกัน

- `x, y, z = "Orange", "Banana", "Cherry"`
`print(x)`
`print(y)`
`print(z)`

```
Orange  
Banana  
Cherry
```


หรือกำหนดค่าหนึ่งค่าใด ให้กับตัวแปรหลายตัว

- `x = y = z = "Orange"`
`print(x)`
`print(y)`
`print(z)`

```
Orange  
Orange  
Orange
```


Unpack a Collection คือการเก็บค่าลงใน list, tuple และภาษา python อนุญาตให้เอาค่ากลับมาใส่ตัวแปร เรียกว่า unpacking

```
• fruits = ["apple", "banana", "cherry"]  
x, y, z = fruits  
print(x)  
print(y)  
print(z)
```

```
apple  
banana  
cherry
```


การแสดงผลของตัวแปร สามารถใช้คำสั่ง print

- `x = "awesome"`
`print("Python is " + x)`

```
Python is awesome
```

- `#`เครื่องหมายบวกร เป็นการเชื่อมข้อความกับตัวแปร ทั้งนี้ตัวแปรที่เชื่อมได้ต้องเป็นประเภท **string** เท่านั้น

- `x = "Python is "`
`y = "awesome"`
`z = x + y`
`print(z)`

```
Python is awesome
```


Global Variables คือตัวแปรที่สามารถสร้างและทำงานได้นอก function

- `x = "awesome"`

```
def myfunc():  
    print("Python is " + x)
```

```
myfunc()
```

```
Python is awesome
```


สร้างตัวแปรไว้ภายนอก function

- `x = "awesome"`

```
def myfunc():  
    x = "fantastic"  
    print("Python is " + x)
```

```
myfunc()
```

```
print("Python is " + x)
```

```
Python is fantastic  
Python is awesome
```


ประเภทของตัวแปร python แบบละเอียด

- Built-in Data Types

Text Type:	str
Numeric Types:	int, float, complex
Sequence Types:	list, tuple, range
Mapping Type:	dict
Set Types:	set, frozenset
Boolean Type:	bool
Binary Types:	bytes, bytearray, memoryview

ตัวอย่างข้อมูลแบบต่าง ๆ

Example	Data Type
<code>x = "Hello World"</code>	str
<code>x = 20</code>	int
<code>x = 20.5</code>	float
<code>x = 1j</code>	complex
<code>x = ["apple", "banana", "cherry"]</code>	list
<code>x = ("apple", "banana", "cherry")</code>	tuple

Example	Data Type
<code>x = range(6)</code>	range
<code>x = {"name": "John", "age": 36}</code>	dict
<code>x = {"apple", "banana", "cherry"}</code>	set
<code>x = frozenset({"apple", "banana", "cherry"})</code>	frozenset
<code>x = True</code>	bool
<code>x = b"Hello"</code>	bytes
<code>x = bytearray(5)</code>	bytearray
<code>x = memoryview(bytes(5))</code>	memoryview

การรับข้อมูลเก็บเข้าสู่ตัวแปร จากผู้ใช้งาน ผ่าน keyboard ด้วย input()

- #ตัวอย่าง

```
name=input("กรรณากรอกชื่อ")  
print("สวัสดีครับคุณ"+name)
```

```
>name=input("กรรณากรอกชื่อ")  
print("สวัสดีครับคุณ"+name)
```

กรรณากรอกชื่อ เดช ธรรมศิริ

```
กรรณากรอกชื่อเดช ธรรมศิริ  
สวัสดีครับคุณเดช ธรรมศิริ
```


ข้อมูลประเภทตัวเลข ของ python

- ประกอบด้วย 3 ประเภท

int

float

Complex ที่แสดงในแบบ $a + bj$

- ตัวอย่าง

```
x = 1      # int      print(type(x))
y = 2.8    # float    print(type(y))
z = 1j     # complex  print(type(z))
```


การแปลงชนิดข้อมูลใน python

- `int()` ใช้แปลงข้อมูลใด ๆ เป็นเลขจำนวนเต็ม
- `float()` ใช้แปลงข้อมูลใด ๆ เป็นเลขทศนิยม
- `str()` ใช้แปลงข้อมูลใด ๆ เป็นข้อความ

ตัวอย่างการแปลงข้อมูลเป็น integer โดยใช้ int()

- `x = int(1) # x will be 1`
- `y = int(2.8) # y will be 2`
- `z = int("3") # z will be 3`

ตัวอย่างการแปลงเป็นจำนวนทศนิยม โดยใช้ float()

- `x = float(1)`   # x will be 1.0
- `y = float(2.8)`   # y will be 2.8
- `z = float("3")`   # z will be 3.0
- `w = float("4.2")` # w will be 4.2

ตัวอย่างการแปลงข้อมูลเป็นข้อความด้วย str()

- `x = str("s1")` # x will be 's1'
- `y = str(2)` # y will be '2'
- `z = str(3.0)` # z will be '3.0'

ข้อมูลประเภทข้อความ String

- `print("Hello")`
`print('Hello')`

- #สามารถใช้เป็น ฟนทอง(single quote) ' ' หรือ ฟนหนุ(double quote) " " ปิดหัวท้ายก็ได้

การประกาศตัวแปรเพื่อรับค่าข้อความ

- `a = "Hello"`
`print(a)`

ข้อความที่มีหลายบรรทัด สามารถใช้ ฟันหนู หรือฝนทอง สามอัน รวมกันได้

- `a = """Lorem ipsum dolor sit amet,
consectetur adipiscing elit,
sed do eiusmod tempor incididunt
ut labore et dolore magna aliqua."""`
`print(a)`
- `a = '''Lorem ipsum dolor sit amet,
consectetur adipiscing elit,
sed do eiusmod tempor incididunt
ut labore et dolore magna aliqua.'''`
`print(a)`

```
a = """Lorem ipsum dolor sit amet,  
consectetur adipiscing elit,  
sed do eiusmod tempor incididunt  
ut labore et dolore magna aliqua."""  
print(a)
```

```
Lorem ipsum dolor sit amet,  
consectetur adipiscing elit,  
sed do eiusmod tempor incididunt  
ut labore et dolore magna aliqua.
```


การนับจำนวนข้อความ โดยใช้ฟังก์ชัน len()

- `a = "Hello, World!"`
`print(len(a))`

13

สามารถเช็คข้อความที่อยู่ในประโยคได้ ด้วย keyword in

- `txt = "The best things in life are free!"`
`print("free" in txt)`

True

- หรืออาจให้แสดงรายละเอียดโดยใช้เงื่อนไข `if` เข้าช่วย

- `txt = "The best things in life are free!"`
`if "free" in txt:`
`print("Yes, 'free' is present.")`

Yes, 'free' is present.

การแบ่งแยกข้อความ ด้วย Slicing

- หากต้องการแบ่งข้อความ ตั้งแต่ตำแหน่งที่ 2 ถึง 5 (โดยตำแหน่งที่ 5 จะไม่ถูกรวมในข้อความที่แบ่งแยก)
- `b = "Hello, World!"`
`print(b[2:5])`

```
llo
```


การใช้ Slice จากจุดเริ่มต้น

- เป็นการตัดข้อมูลออกมาเฉพาะตัวหน้าสุดจนถึงตำแหน่งที่ 5 (ตำแหน่งที่ 5 จะไม่ถูกนำไปรวม)
- `b = "Hello, World!"`
`print(b[:5])`

```
Hello
```


การใช้ Slice จนถึงตำแหน่งสุดท้าย

- เริ่มทำการ `slice` จากตำแหน่งที่ 2 จนถึงตำแหน่งสุดท้าย
- `b = "Hello, World!"`
`print(b[2:])`

```
llo, World!
```


การปรับข้อความเป็นตัวอักษรตัวใหญ่ ด้วย upper() method

- `a = "Hello, World!"`
`print(a.upper())`

```
HELLO, WORLD!
```


การปรับข้อความเป็นตัวอักษรตัวเล็ก ด้วย lower() method

- `a = "Hello, World!"`
`print(a.lower())`

```
hello, world!
```


ลบช่องว่าง ก่อนและท้ายข้อความ ด้วย strip() method

- `a = " Hello, World! "`
`print(a.strip()) # returns "Hello, World!"`

การแทนที่ข้อความด้วย replace() method

- `a = "Hello, World!"`
`print(a.replace("H", "J"))`

```
Jello, World!
```


การตัดแบ่งข้อความ ด้วย split() method

- `a = "Hello, World!"`
`print(a.split(","))` # returns ['Hello', ' World!']

```
['Hello', ' World!']
```


การเชื่อมข้อความ โดยใช้เครื่องหมาย +

- `a = "Hello"`
`b = "World"`
`c = a + b`
`print(c)`

```
HelloWorld
```


การเชื่อมข้อความ โดยเพิ่มช่องว่าง

- `a = "Dech"`
`b = "Thammasiri"`
`c = a + " " + b`
`print(c)`

```
Dech Thammasiri
```


การเชื่อมข้อความกับตัวเลข ด้วย String Format

- # ตัวอย่างนี้จะเกิด Error
- `age = 36`
`txt = "My name is John, I am "+age`
`print(txt)`

```
-----  
TypeError                                 Traceback (most recent call last)  
<ipython-input-52-08a9fe7c94d8> in <module>()  
      1 age =36  
----> 2 txt ="My name is John, I am "+age  
      3 print(txt)  
  
TypeError: can only concatenate str (not "int") to str
```

- #สามารถแก้ไขได้โดย
- `age = 36`
`txt = "My name is John, and I am {}"`
`print(txt.format(age))`

```
My name is John, and I am 36
```


การใช้ String Format กับตัวแปรหลายตัว

- `quantity = 3`
`itemno = 567`
`price = 49.95`
`myorder = "I want {} pieces of item {} for {}`
`dollars."`
`print(myorder.format(quantity, itemno, price))`

```
I want 3 pieces of item 567 for 49.95 dollars.
```


การเชื่อมข้อความกับตัวเลข

- # หรืออาจแก้ไขโดย แปลงข้อมูลประเภทตัวเลขให้เป็นข้อความ
- `age = 36`
`txt = "My name is John, I am " + str(age)`
`print(txt)`

```
My name is John, I am 36
```


Escape Character

- ตัวอย่างนี้โปรแกรมจะเกิด **Error** เนื่องจาก มี **double quote** ภายใน **string**

- `txt = "We are the north."`

- สามารถแก้ปัญหาได้ดังนี้

- `txt = "We are the so-called \"Vikings\" from the north."`

```
txt = "We are the so-called "Vikings" from the north."

File "<ipython-input-57-0fa5c340b616>", line 1
    txt = "We are the so-called "Vikings" from the north."
                                   ^
SyntaxError: invalid syntax
```

SEARCH STACK OVERFLOW

```
We are the so-called "Vikings" from the north.
```


Escape Characters

Code	Result
\'	Single Quote
\\	Backslash
\n	New Line
\r	Carriage Return
\t	Tab
\b	Backspace
\f	Form Feed
\ooo	Octal value
\xhh	Hex value

ตัวแปรประเภท บูลีน Python Booleans

- ค่าที่ได้จะมีแค่ จริง (True) หรือ เท็จ (False)
- ตัวอย่าง

```
print(10 > 9)
print(10 == 9)
print(10 < 9)
```

```
True
False
False
```

- ผลลัพธ์ที่ได้จะแสดงออกมาเป็นค่า **True or False**

แต่ถ้าอยากแสดงเป็นข้อความอาจใช้ if เข้ามาช่วยเช็คค่า

- a = 200
b = 33

```
if b > a:  
    print("b is greater than a")  
else:  
    print("b is not greater than a")
```

```
b is not greater than a
```


ขอบคุณครับ